

**КНЯЗІВСЬКІ РОДИ ПРАВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ В
ДОСЛІДЖЕННЯХ POLSKIEGO TOWARZYSTWA HERALDYCZNEGO
(1908 – 1939 pp.)**

У статті аналізуються дослідження польських науковців членів Polskiego Towarzystwa Heraldycznego історії княжих родів Правобережної України, увагу приділено таким родам як Острозькі, Гольшанські, Несвізькі, Вишневецькі, проблемі надання княжого титулу Івану Виговському.

Ключові слова: Правобережна Україна, княжі роди, Польське Товариство Геральдичне, наукові дослідження.

Проблема становлення, розвитку, соціальної ролі українських шляхетських династій була об'єктом вивчення вітчизняних істориків, таких як Наталія Яковенко [3, с. 416], Леонтій Войтович [1, с. 11], Юрій Зазуляк [2, с. 4]. Більшість із них використовують в своїх працях результати досліджень членів Polskiego Towarzystwa Heraldycznego, про діяльність та наукову спадщину якого на сьогоднішній день відомо недостатньо. Метою цієї публікації є проаналізувати дослідження членами Polskiego Towarzystwa Heraldycznego історії княжих родів Правобережної України, їх місця в суспільно-політичному житті Речі Посполитої XVI – XVII ст.

Polskie Towarzystwo Heraldyczne (надалі РТН) було утворено у Львові з ініціативи Людвіка Пежхали, на основі спілки шанувальників геральдики у 1908 р. Товариство очолив відомий дослідник історії Правобережної України, фахівець з джерелознавства, професор Зигмунт Люба-Радзимінський (1843-

1928 pp.). Після перенесення головного осередку Товариства до Варшави у 1930 р., його головою став професор Варшавського університету, історик, дипломат Оскар Галецький (1891 – 1973 pp.). На першому установчому засіданні, яке відбулося 23 березня 1908 р., було прийнято рішення видавати часописи «Miesięcznik Heraldyczny» та «Rocznik Polskiego Towarzystwa Heraldycznego», редагування яких доручили професорові Владиславу Семковичу [13, с. 193].

«Miesięcznik Heraldyczny» після переїзду Товариства до Варшави видавався до початку Другої світової війни в 1939 р. Редагування цього часопису доручили Зигмунту Вдовішевському. Редактором «Rocznika Polskiego Towarzystwa Heraldycznego» залишався Владислав Семкович, однак в 1932 р. через фінансові труднощі видання «Rocznika...» було припинене.

Основною метою діяльності РТН було видання та публікація історичних матеріалів джерелознавчого, геральдичного, генеалогічного, сфрагістичного характеру, наукових опрацювань та записок у названих галузях історичної науки. На сторінках згаданих часописів Товариства друкувалися історичні розвідки Леона Бялковського, Александра Чоловського, Отто Форста, Маріана Фредберга, Зигмунта Козицького, Станіслава Кутшеби та ін. [18, с.17].

Чільне місце в роботах Polskiego Towarzystwa Heraldycznego відводилося дослідженням різних аспектів минулого Правобережної України, зокрема історії князівських та шляхетських родів. Яскравим прикладом цього слугує наукова полеміка щодо походження князів Несвізьких, котра започаткувалася в 1911 р. на сторінках «Miesięcznika Heraldycznego» зі статті Юзефа Пузини «O pochodzeniu kniazia Fed'ka Nieświzkiego». Ю. Пузина професор історії Львівського університету, відзначався безапеляційністю та гостротою суджень. У згаданій статті автор поставив завданням дослідити історичні витоки родини князів Збараських, а також споріднених із ними Вишневецьких, Порицьких, Воронецьких. Цей рід мав видатну історію, кульмінацією якої стало обрання Михайла Корибута Вишневецького королем Речі Посполитої у 1669 р. [14, с. 87]. Протягом 1911 – 1914 pp. на шпальтах часопису на цю тему

було опубліковано 11 статей. Після закінчення Першої світової війни дискусія, яку часто називають «генеалогічною війною» продовжилася і тривала з перервами до 1930 р.

Сутність проблеми полягала в тому, що стосовно походження князя Федора Несвізького існувало кілька гіпотез. Версія, яку підтримував Юзеф Пузина, а потім і Антоній Прохаска проголошувала князів Збараських та Вишневецьких нащадками литовської династії Гедиміновичів, а князя Федька Несвізького ототожнювала з князем Федором Корибутовичем. По суті це була стара офіційна думка польської історіографії до другої половини XIX століття, яку зробив спробу спростувати Казимір Стадницький. Він стверджував, що предком князів Збараських слід вважати Дениска Мукосейовича, котрий володів Збаражем з 1442 р. [15, с. 20].

Іще одну версію висунув автор праці «Rod Gedymina» Юзеф Вольфф. Він стверджував, що князі Збараські не були нащадками ані Дениска Мукосейовича, ані Корибута. Федько Несвізький походив, на думку Вольффа, з князівського роду Несвіцьких (назва від м. Несвіча на Волині), перші відомості про яких з'являються з першої половини XIII ст., а саме повідомлення про участь та загибель князя Юрія у битві на р. Калка.

Подібну позицію зайняв і професор Зигмунт Люба-Радзімінський, котрий звернув увагу на такий аргумент, як ієрархічний порядок князів-свідків на документах, де згадуються Федір Корибутович та Федько Несвізький. Дослідник зазначив, що порядкове місце Федора Корибутовича завжди відповідає його статусу члена правлячої династії Гедиміновичів, тоді як Федько Несвізький серед князів завжди згадується останнім [16, с. 145].

Ще один факт, як відзначав З. Люба-Радзімінський, знайшов відображення і в тому, як називали самі себе обидва князі. Федір Корибутович в усіх документах зветься повним іменем та по-батькові, і лише одного разу, та й то у «Хроніці...» Яна Длугоша – «Chbotko Koributh». Федько ж Несвізький, «немов би задля відрізнення від Корибутового сина», жодного разу не

називається по-батькові, завжди виступаючи саме з такою «зменшувальною» формою свого імені, і лише одного разу – з повною.

3. Люба-Радзімінський, аналізуючи згадки про Федька Несвізького та Федора Корибутовича протягом 1432 р., дійшов висновку, що мова у них не може йти про одну й ту ж особу. В той час, коли Федько Несвізький, староста Брацлавський Свидригайла, судячи з усього, захищав Східне Поділля від поляків, Федір Корибутович переходить на сторону новопроголошеного великого князя Жигимонта Кейстутовича [9, с. 142].

Учасники дискусії про походження Федька Несвізького З. Люба-Радзімінський, В. Семкович, К. Соханевич, заперечували гіпотезу К. Стадницького, але критикували позицію Ю. Пузини, а також його ставлення до інших теорій з даної проблематики. Для прикладу, останній трактував версії К. Стадницького та Ю. Вольфа про походження князів Збаразьких як «вигадані легенди», не підкріплені фактичним матеріалом [10, с. 93].

Суперечить гіпотезі Ю. Пузини і сфрагістичний матеріал, на який звернув увагу В. Семкович, оскільки збереглися документи з печатками як князів Несвізьких так і князя Федора Корибутовича. Хронологічно різниця між датами на документах становить лише один рік, 1434 та 1433 рр. відповідно. Проте знаки на печатах належать до різних типів і тому стверджувати, що їх використовувала одна і та ж людина складно [11, с. 194].

«Тип гербового знаку Івана і Федька Несвізьких, тобто хрест з перехрещеними сторонами, повторюється пізніше у гербі Збаразьких, походження яких від Федька Несвізького є доведеним. Різниця між гербом останнього та гербом його нащадків, князів Збаразьких, полягає в положенні півмісяця. Зображений на печатці Федора Корибутовича знак представляє собою покладену на бік вісімку, посередині над якою встановлено звичайний, не перехрещений хрест» [19, с. 203]. Однак така аргументація не переконала Ю. Пузину і він продовжував полеміку, яка зайшла в глухий кут і єдиної концепції походження князів Збаразьських членами РТН не було вироблено.

Публікація та опис історичних джерел були одними з основних завдань *Polskiego Towarzystwa Heraldycznego*. В контексті досліджуваної проблематики, інтерес становить стаття В. Томкевича «*Testament Jeremiego Wiśniowieckiego*». Опублікований В. Томкевичем, заповіт Я. Вишневецького, котрий зберігся у вигляді рукописної копії в бібліотеці графів Пшездзецьких у Варшаві, свого часу був складовою великого родинного архіву. Враховуючи роль, яку відігравали Вишневецькі в історії України і Речі Посполитої, автор наголошує на тому, що в архіві містилися документи державного значення.

Проте нестабільна політична ситуація в Україні протягом другої половини XVII століття, постійні переїзди пов'язані зі спалахом Національно-визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького, а також знищення повстанцями архівів у Лубнах та Збаражі призвело до спустошення архіву Вишневецьких. Більша частина документів архіву та бібліотека Вишневецьких загинули під час пожежі в маєтку їх останнього власника Платера у Воробіні в ході революції 1917 р.

У згаданій статті В. Томкевича подається коротка біографія князя Єремії – Михайла – Корибута Вишневецького (1612 – 1651 рр.), одного з найбагатших магнатів Речі Посполитої свого часу, володаря обширних земель на Лівобережжі. Обіймав посаду воєводи Руського (з 1646 р.), був батьком майбутнього короля Речі Посполитої Михайла Корибута Вишневецького.

Заповіт Я. Вишневецького був написаний 28 березня 1651 р., тобто за п'ять місяців до смерті. Перша частина містить загальні положення. У другій – список слуг і спосіб їх винагородження. Більшу частину своїх статків князь залишив синові. Окремими пунктами зазначалося у заповіті виділення коштів на підтримку чернечих орденів Босих Кармелітів, бернардинців та ордену єзуїтської колегії в Румнах, а також кошти на утримання костелів у Рохманові, Лохвиці, Красному, Перятині та ін. [21, с.167].

Доречно зауважити, що В. Томкевич був автором і низки інших дослідницьких праць про Ярему Вишневецького, в тому числі й ґрунтовної монографії «*Jeremi Wisniowiecki (1612 – 1651)*» [22].

Помітне місце в діяльності Polskiego Towarzystwa Heraldycznego займали дослідження відомого князівського роду, котрий відіграв помітну роль в історії України та Білорусі, Гольшанських. Рід мав володіння в Україні (на Волині – Дубровицьке та Степанське князівства), у Білорусі (Гольшани, Глузък, Романов в Ошмянському повіті), Литві.

Стаття Оскара Галецького «Koriatowicze a przodkowie Holszańskich i Czartoryskich» присвячена з'ясуванню походження одного із учасників підписання Кревської унії 1385 року подільського князя Бориса. На противагу твердженню професора Юзеф Пузини, котрий ідентифікував князя Бориса із Ольгімунтом, засновником роду Гольшанських, Оскар Галецький підтримує версію Юзефа Вольффа, згідно якої Борис був одним із синів литовського князя Коріата. Так само відкидається теза про походження від Коріатів іншого князівського роду Чарторийських. На основі аналізу документальних джерел Оскар Галецький приходить до висновку, що основоположником династії Чарторийських був князь Костянтин Ольгердович [7, с.164].

Помітне місце в історіографії української феодальної знаті займає монографія З. Люби-Радзимінського «Monografia XX. Sanguszków oraz innych potomków Lubarta Fedora Olgierdowicza X. Ratneńskiego». В дослідженні прослідковуються витoki одного з найвідоміших українсько-литовських магнатських родів Волині, князів Сангушків. З XV ст. рід мав великі маєтності на Волині, а також на Поділлі, Брацлавщині та у Малопольщі і посідав помітні державні уряди у Великому князівстві Литовському та Речі Посполитій. Сангушки були православними, але згодом перейшли в унію або католицизм.

Про походження роду існує декілька версій: одні вважають родоначальником його Любарта Гедиміновича, інші (цю версію підтримує З. Люба-Радзимінський) – Федора Ольгердовича. Любарт Федір Ольгердович був наймолодшим сином князя литовського Ольгерда та княгині Марії Вітебської. Мав у своєму володінні містечка Ратно, Кобринь, Любомль, про що згадується у «Літописі Биховця» [12, с. 4].

Нащадками князя Федора, З. Люба-Радзимінський називає роди Кобринських, Кроснічинських та Сангушків. «Monografia XX. Sanguszków» висвітлює історію роду та його гілок Коширської та Несухойжської, містить генеалогічні таблиці, а також карту із зазначеннями володінь Сангушків на Волині, Поділлі та Брацлавщині. Перший том було видано у 1906 р. коштом князя Романа Даміана Сангушка, який приймав активну участь в роботі *Polskiego Towarzystwa Heraldycznego* і власними коштами підтримував вихід кількох номерів «*Rocznika Polskiego Towarzystwa Heraldycznego*».

Проблеми походження Острозьких торкаються у своїй спільній праці «*Kniaziowie i szlachta między Sanem, Wieprzem, Bugiem, Przypiecią, Dnieprem, Sinuchą, Dniestrem s północnymi stokami Karpat osiedleni*» Вацлав Руліковський та Зигмунт Люба-Радзимінський. Вони наголошують, що волинські князі Острозькі активно впливали на процеси, що відбувались на всій території України і багатьох сусідніх країн. Автори критично аналізують теорії походження Острозьких. Наголошують, що в польській історіографії більшість вчених випроваджувала історію даного князівського роду від Галицько-Волинського князя Данила Романовича, а в російській історичній науці того періоду у розгляді даної проблематики більше схилялися до брата Данила Василька Романовича, як засновника династії Острозьких [17, с.14].

Самі ж В. Руліковський та З. Радзимінський схиляються до норманських витоків князівської династії, хоча твердження про походження Острозьких від Рюриковичів підтримують лише частково. Однак цінність даної праці полягає у спробі прослідкувати історію Острозьких починаючи від середини XIV ст.

Після смерті князя Василя Костянтина Острозького у 1608 р. вплив на суспільно-політичне життя цієї родини значно зменшився. Його старший син Януш виявився останнім представником роду по чоловічій лінії. Невдовзі рід Острозьких припинив своє існування. Як стверджував український історик Михайло Грушевський, володіння дому Острозьких стали «здобиччю невеликої купки магнатів з тієї категорії, які... мали вплив при дворі».

Величезні маєтності Острозьких перейшли до князів Заславських, а згодом – до князів Сангушків та інших шляхетських родів.

До відзначення 250 – річчя Гадяцького договору 1658 р. польський історик Александр Чоловський опублікував на сторінках «Miesięcznika Heraldycznego» статтю під назвою «Udostojnienie herbu Jana Wyhowskiego, hetmana wojsk zaporoskich, у r. 1659».

Як відомо, Гадяцька угода була підписана з ініціативи гетьмана Івана Виговського між Гетьманщиною та Річчю Посполитою 6 вересня 1658 року. Варшавський сейм затвердив договір 22 травня 1659 року. Основною його умовою було входження українських земель під назвою «Великого Князівства Руського» як третьої рівноправної одиниці, нарівні з Польщею та Литвою, до складу Речі Посполитої. 4 червня 1659 р., як доповнення до пунктів договору, королівська канцелярія видала спеціальний диплом, у якому відмічалися особисті заслуги гетьмана Івана Виговського перед польською Короною і як нагороду за довгі роки служби, йому надавалися нові земельні володіння, а саме, Любомльське та Барське староства з правом їх передачі у спадок. Окремим пунктом зазначалося удостойнення гетьману родового гербу Абданк. Стосовно почесного титулу, котрий також мав би отримати Іван Виговський в дипломі нічого не сказано. Александр Чоловський робить припущення про «майже князівські права» гетьмана, однак остаточного висновку про те, чи став Іван Виговський князем чи ні, автор уникає [6, с. 165].

Більш детально проблема надання гербу Івану Виговському розглядається в статті Оскара Галецького «O pierwotnym herbie Wyhowskich». Автор звертає увагу на той факт, що родина Виговських мала власний герб ще до видання славнозвісного документу 1659 р. Про це свідчить опис герба брата гетьмана, Костянтина Виговського, який містився у монографії Віктора Віттига «Nieznana szlachta polska i jej herby»: «...гербове зображення Виговського схоже на Абданк, але ще більше воно подібне до руських варіантів Сирокомлі» [8, с. 107]. Герб Сирокомлі є похідним від Абданку, саме тому, вивчаючи родові знаки помилитися неважко, оскільки обидва вони

складаються з двох срібних кроків із зрізаними денцями, обернених вершинами вниз і сполучених між собою на зразок літери W на червоному полі. У нашоломку над короною повторюється та ж емблема. Єдиною суттєвою відмінністю Сирокомлі є доповнення основного зображення кроків срібними або золотими хрестами.

Відомий також і опис печатки самого Івана Виговського, котрий опублікований у другому томі «Памятников, изданных Временною комисею для разбора древних актов» [4, табл. IV]. Дана публікація містить таблицю з печатками гетьманів запорозьких. Під четвертим номером подано печатку Івана Виговського, яка майже повністю відповідає гербу Костянтина, за єдиним винятком, що на печатці окрім основного зображення були ініціали «І. W.». У листі Івана Виговського, тоді ще генерального писаря військ запорозьких, канцлеру Стефану Коричинському, датованому 18 квітням 1657 р., опублікованому в третьому томі «Памятников...» [5, с. 137] міститься згадка про дану печатку, якою було скріплено лист. З вищезазначеного можна зробити висновок, що родина Виговських мала власний герб ще до 1659 р.

Важливе значення в розвитку досліджень шляхти Правобережної України мала публікація Юзефом Слешинським під назвою «Album pamiątek Wołynia». В ній було опубліковано портрети волинської шляхти, які зберігалися в костелах, церквах, приватних архівах на території Волині: князів Чарторийських, Яблоновських, Острозьких, Радзивілів, Сангушків та інших [20, с. 112-113].

Аналіз наукового доробку членів Polskiego Towarzystwa Heraldycznego дає змогу констатувати, що вивчення історії та діяльності представників української шляхти викликала значний інтерес в тогочасній польській історичній науці. Генеалогічні дослідження були одним із основних у діяльності Товариства, з-поміж іншого велика увага приділялася і вивченню родів Правобережної України.

Наукові товариства, на зразок Polskiego Towarzystwa Heraldycznego зробили вагомий внесок у розвиток історіографічних досліджень

Правобережної України. Статті, що друкувалися на сторінках «Miesięcznika Heraldycznego» певною мірою відображали тогочасний розвиток історичної науки на теренах Другої Речі Посполитої.

І хоча у публікаціях містяться певні неточності, а авторам притаманний суб'єктивізм в оцінці явищ та подій, слід зауважити, що в більшості досліджень РТН прослідковуються впливи поширеного в польській історіографії кінця XIX – початку XX ст. трактування історії української шляхти, основним аргументом якого було наголошення на її німісцевому походженні, зокрема литовському та польському корінні, при цьому власне українські культурні та історичні традиції частково або повністю ігнорувалися.

Все ж, на сьогоднішній день історичні дослідження Polskiego Towarzystwa Heraldycznego є цінним джерелом у вивченні історії становлення та розвитку феодальної аристократії Правобережної України. Публікації на сторінках «Miesięcznika Heraldycznego» та «Rocznika Polskiego Towarzystwa Heraldycznego» метричних даних, списків шляхетських родів, документів родинних архівів, геральдичних та сфрагістичних описів, а також окремі розвідки, які присвячені видатним постатям української історії дають змогу більш детально досліджувати історію князівських родів Правобережної України.

Джерела та література

1. Войтович Л. Князівські династії Східної Європи (кінець IX – початок XVI ст.): склад, суспільна і політична роль. Історико-генеалогічне дослідження /Леонтій Войнович. – Львів: Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича, 2000. – 649 с.
2. Зазуляк Ю. Шляхта Руського воєводства у XV ст.: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. істор. наук: спец. 07.00.01 «Історія України» / Юрій Зазуляк. – Львів, 2004. – 22 с.

3. Яковенко Н. Українська шляхта з кінця XIV до середини XVII століття. Волинь і Центральна Україна /Наталія Яковенко. – Київ: Наукова думка, 1993. – 416 с.
4. Памятники, изданные Временною комиссиею для разбора древних актов, высочайше учрежденною при Киевском военном, Подольском и Волынском генерал-губернаторе. – Т. 2. – К., 1846. – 162 с.
5. Памятники, изданные Временною комиссиею для разбора древних актов, высочайше учрежденною при Киевском военном, Подольском и Волынском генерал-губернаторе. – Т. 3. – К., 1852. – 440 с.
6. Czołowski A. Udostojnienie herbu Jana Wyhowskiego, hetmana wojsk zaporoskich, z r. 1659 /Aleksander Czołowski. //Miesięcznik Heraldyczny. – 1909. – Nr.12 – S. 165-168
7. Halecki O. Koriatowicze a przodkowie Holszańskich i Czartoryjskich /Oskar Halecki //Miesięcznik Heraldyczny. – 1939. – Nr. 6 – S.81-88
8. Halecki O. O pierwotnym herbie Wyhowskich /Oskar Halecki. //Miesięcznik Heraldyczny. – 1910. – Nr. 6-7 – S. 106-107
9. Luba-Radzimiński Z. W sprawie Fed'ka Nieswizkiego // Miesięcznik Heraldyczny. – 1911. – S. 142, 182.
10. Luba-Radzimiński Z. Jeszcze w sprawie Fed'ka Nieswizkiego / Zygmunt Luba-Radzimiński // Miesięcznik Heraldyczny. – 1912. – Nr. 5-5 – S. 93-95
11. Luba-Radzimiński Z. Itinenerarze kn. Fedora Korybutowicza i kn. Fed'ka Nieswizkiego /Zygmunt Luba-Radzimiński // Miesięcznik Heraldyczny. – 1913. – Nr. 11-12 – S. 194-200
12. Luba-Radzimiński Z. Monografia XX. Sanguszków oraz innych potomków Lubarta Fedora Olgierdowicza X. Ratneńskiego / Zygmunt Luba-Radzimiński.– Lwów: Nakł. X. Romana Sanguszka, 1906. – T. 1. – 845 s.
13. Pierzchała L. Kronika Polskiego Towarzystwa Heraldycznego / Ludwik Pierzchała //Miesięcznik Heraldyczny. – 1933. – Nr. 12. – S. 193-203
14. Puzyna J. O pochodzeniu kniazia Fed'ka Nieswizkiego / Józef Puzyna // Miesięcznik Heraldyczny. –1911. – Nr. 4. – S. 43-48

15. Puzyna J. W sprawie Fed'ka Nieswizkiego / Józef Puzyna // Miesięcznik Heraldyczny. – 1912. – Nr. 1-2. – S. 18-26
16. Puzyna J. Nieco faktów do sprawy Fed'ka Nieswizkiego / Józef Puzyna // Miesięcznik Heraldyczny. – 1913. – Nr. 9-10. – S. 142-150
17. Rulikowski W., Luba-Radzimiński Z. Kniaziowe i szlachta między Sanem, Wieprzem, Bugiem, Prypetią, Dnieprem, Siniuchą, Dniestrem i północnymi stokami Karpat osiedleni: opowiadania historyczne, heraldyczno-genealogiczne i obyczajowe W. Rulikowskiego i Z. L. Radzimińskiego / Wacław Rulikowski, Zygmunt Luba-Radzimiński. – Kraków: Drukarnia Wł. L. Anczyca, 1880. – 65 s.
18. Semkowicz W. Rozwój nauk pomocniczych historii w latach 1886-1936 / Władysław Semkowicz. – Lwów: Z drukarni Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, 1937. – 33 s.
19. Stadnicki K. Bracia Władysława-Jagiełły Olgierdowicza króla Polski, wielkiego xięcia Litwy / Kazimierz Stadnicki. – Lwów: Z drukarni Zakładu Narod. im. Ossolinskich, 1867. – 416 s.
20. Śleszyński J. Album pamiątek Wołynia / Józef Śleszyński. // Miesięcznik heraldyczny. – 1931. – Nr. 5 – S. 111-113
21. Tomkewicz W. Testament Jeremiego Wiśniwieckiego / Władysław Tomkewicz. // Miesięcznik Heraldyczny. – 1930. – Nr. 4 – S. 67-76.
22. Tomkewicz W. Jeremi Wisniowiecki (1612 – 1651) / Władysław Tomkewicz. – Warszawa: nakładem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, 1933. – XVI, 406 s.

Марина Бабинская
(Житомир)

В статье анализируются исследования польских ученых членов Polskiego Towarzystwa Heraldycznego истории княжеских родов Правобережной Украины, внимание уделено таким родам как Острожские, Гольшанские, Несвижские, Вишневецкие, проблеме учреждения княжеского титула Ивану Виговскому.

Ключевые слова: Правобережная Украина, княжеские роды, Польское Геральдическое Общество, научные исследования.

Babinska Maryna
(Zhytomyr)

The article is devoted to the researches of Polish scientists, members of Polish Heraldry Society, in the history of princely dynasties of Right-bank Ukraine, attention is spared such families as Ostroz'ki, Gol'shanski, Nesviz'ki, Vishnevecki, to the problem of grant of princely title to Ivan Vigovski.

Key words: Right-bank Ukraine, princely dynasties, Polish Heraldry Society, scientific researches.

До редакції надійшла 18.01. 2012 .

Довідка про автора

Бабінська Марина Сергіївна аспірант кафедри історії України
Житомирського державного університету імені Івана Франка